

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 118/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Správneho súdu v Košiciach č. k. 4S/42/2024-48 z 9. júla 2025 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 6. októbra 2025 elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu a doplnenou 10. októbra 2025 v listinnej podobe sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) napadnutým uznesením správneho súdu o zamietnutí sťažnosti označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť vec vrátiť správne súdu, ako aj priznať mu finančné zadost'učinenie 1 000 eur. Požaduje ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, príloh k nej priložených a vlastnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (II. ÚS 596/2021) vyplýva, že sťažovateľ bol povinným v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 79Er/770/2012 o vymoženie 2 123,31 eur s 29,99 % úrokom ročne (právnym titulom dlžnej sumy bola zmluva o úvere, ktorú sťažovateľ uzavrel s bankou). Návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie podaný z dôvodu, že exekučný titul je v rozpore so zákonom (keďže ním bol žalobcovi priznaný úrok vo výške 29,99 % ročne, čo je neprijateľná zmluvná podmienka, ktorá spôsobuje neplatnosť úverovej zmluvy), okresný súd uznesením sp. zn. 79Er/770/2021 zo 7. marca 2019 zamietol. Uznesenie okresného súdu potvrdil uznesením sp. zn.

6CoE/18/2019 z 29. októbra 2019 Krajský súd v Prešove. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1Oboer/8/2021 z 27. júla 2021 dovolanie sťažovateľa odmietol.

3. Sťažovateľ požiadal 4. októbra 2021 Centrum právnej pomoci, kanceláriu Prešov (ďalej len „centrum“) o poskytnutie právnej pomoci na spísanie ústavnej sťažnosti proti už citovaným rozhodnutiam všeobecných súdov v exekučnom konaní, ako aj o predbežné poskytnutie právnej pomoci z dôvodu nebezpečenstva zmeškania lehoty, ktorá mala uplynúť 23. novembra 2021. Centrum rozhodnutím č. KaPO/18866/2021, ČRZ: 108470/2021 zo 6. októbra 2021 nepriznalo sťažovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci.

4. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal správnu žalobu. Krajský súd v poradí prvým rozsudkom sp. zn. 2S/50/2021 z 22. septembra 2022 rozhodnutie žalovaného centra zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 7Svk/24/2023 z 25. apríla 2024 zrušil rozsudok krajského súdu a vec vrátil správne súdu na ďalšie konanie. Správny súd rozsudkom č. k. 4S/42/2024-17 z 11. februára 2025 žalobu sťažovateľa zamietol.

5. Proti rozsudku sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť. Správny súd vyzval 14. apríla 2025 sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za konanie o kasačnej sťažnosti vo výške 200 eur. Súdny poplatok nebol zaplatený riadne a včas, preto správny súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 29. mája 2025 konanie o podanej kasačnej sťažnosti zastavil. V sťažnosti proti tomuto uzneseniu sťažovateľ namietal, že ako spotrebiteľ je od platenia súdneho poplatku oslobodený podľa § 4 ods. 2 písm. v) zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

6. Napadnutým uznesením správny súd (obsadený sudcom) sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol. Konštatoval vznik poplatkovej povinnosti, absenciu žiadosti o oslobodenie od platenia súdneho poplatku, výzvu na dodatočné zaplatenie súdneho poplatku, poučenie a nezaplatenie poplatku v lehote určenej súdom. K námietke, že sťažovateľ sa ako spotrebiteľ domáha v konaní pred správnym súdom preskúmania rozhodnutia centra podľa osobitného predpisu [v zmysle § 4 ods. 2 písm. v) zákona o súdnych poplatkoch], správny súd uviedol, že v tomto konaní nie je možné predmetné osobné oslobodenie uplatniť, keďže spotrebiteľ je oslobodený v tých konaniach, v ktorých je druhou stranou podnikateľ – dodávateľ, a spor vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy. V tomto konaní však sťažovateľ vystupuje proti orgánu verejnej správy (nie podnikateľovi) a správne konanie nemá priamy ani nepriamy súvis s posudzovaním otázok spotrebiteľa domáhajúceho sa svojho spotrebiteľského práva podľa osobitného predpisu. Naopak, v tomto konaní bola posudzovaná ochrana, ktorá sťažovateľovi vyplýva z iného osobitného predpisu zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že v pôvodnom exekučnom konaní tvorila základ pohľadávka vyplývajúca z úverovej spotrebiteľskej zmluvy (bod 22 napadnutého uznesenia).

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ namietá právny záver správneho súdu o nemožnosti aplikovať § 4 ods. 2 písm. v) zákona o súdnych poplatkoch, ktorého odôvodnenie považuje za nelogické a arbitrárne, s odkazom

na závery nálezu sp. zn. II. ÚS 57/2025, podľa ktorého spotrebiteľ je potrebné považovať za oslobodeného od súdnych poplatkov *ad generalia*, t. j. pre účely poplatkov za jednotlivé úkony, poplatkov za konania, ako aj pre účely poplatkových úkonov, ak sa domáha ochrany svojho práva v základnom alebo vykonávacom konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty napadnutým uznesením správneho súdu z dôvodu jeho arbitrárnosti.

III.1. K napadnutému uzneseniu správneho súdu:

9. S ohľadom na vymedzený predmet konania ústavný súd už viackrát zdôraznil, že rozhodovanie o súdnych poplatkoch – napr. o oslobodení od súdnych poplatkov, o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku a podobne – spravidla nemôže byť predmetom ústavnej ochrany, pretože aj keď sa jeho výsledok sekundárne dotýka účastníka konania, samotný „spor“ o oslobodenie od súdnych poplatkov vzhľadom na podstatu konania v zásade nedosahuje intenzitu opodstatňujúcu porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa (z novšej judikatúry napr. II. ÚS 105/2018, II. ÚS 224/2018, I. ÚS 85/2024). Rozhodovanie o tom, či sú splnené zákonom ustanovené podmienky, napríklad na oslobodenie od súdnych poplatkov, o následkoch nepriznania oslobodenia od povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku spadá výlučne do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii zákonných ustanovení týkajúcich sa súdnych poplatkov vychádzať (porov. III. ÚS 559/2011, I. ÚS 27/2014, II. ÚS 243/2022, IV. ÚS 531/2024).

10. Aj rozhodovanie všeobecných súdov o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok však musí mať zákonný podklad a nemôže byť výsledkom arbitrárneho prístupu či zjavne nesprávneho posúdenia situácie predpisom podústavného práva, ktorým je v tomto prípade zákon o súdnych poplatkoch. Zároveň musí odôvodnenie súdneho rozhodnutia jasne a zrozumiteľne poskytovať odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (I. ÚS 105/2025, II. ÚS 158/2025).

11. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia, ako aj jeho vydaniu predchádzajúcich rozhodnutí (najmä o zastavení konania) ústavný súd nezistil prítomnosť extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, resp. nedostatočného odôvodnenia. Ústavný súd sa pritom zameril na spôsob, akým sa správny súd vysporiadal s podstatným argumentom sťažovateľa o ním tvrdenom osobnom oslobodení od platenia súdneho poplatku.

12. Ako vyplýva zo sťažovateľom odkazovaného nálezu, ústavný súd už vyslovil, že spotrebiteľ je oslobodený od poplatku vždy, ak sa domáha ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. V poznámke pod čiarou zákonodarca príkladom odkazuje na § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z uvedeného vyvodil, že demonštratívnym vymedzením zákonodarca sleduje ochranu spotrebiteľa od platenia poplatkov v každom jednom prípade, keď je splnená podmienka, že spotrebiteľ sa domáha ochrany svojich práv na základe osobitného predpisu.

V tam posudzovanom prípade bolo zrejmé, že sťažovateľ sa v pozícii povinného spotrebiteľa v exekúcii domáhal ochrany svojich práv podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (sťažnosť na prietahy v exekučnom konaní, pozn.), ktorý ústavný súd na účely § 4 ods. 2 písm. v) zákona o súdnych poplatkoch považoval za osobitný predpis (porov. II. ÚS 57/2025).

13. Pokiaľ ústavný súd v citovanom náleze splnenie podmienky „osobitného predpisu“ vyvodzoval aj na tom základe, že sťažnosť podaná predsedovi súdu bola v zmysle aktuálnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu účinným prostriedkom nápravy, v okolnostiach prejednávanej veci ústavný súd pri úvahe o naplnení už uvedenej podmienky zohľadňuje to, že väzba medzi domáhaním sa ochrany práva sťažovateľa (spotrebiteľa ako povinného v exekučnom konaní, ktorý na ochranu svojich práv chce podať ústavnú sťažnosť) a Správnym súdnym poriadkom ako osobitným predpisom v zmysle § 4 ods. 2 písm. v) zákona o súdnych poplatkoch (podanie kasačnej sťažnosti proti rozsudku správneho súdu o zamietnutí správnej žaloby sťažovateľa proti rozhodnutiu centra o nepriznaní nároku na právnu pomoc) je značne oslabená. Okrem iného už samotnou skutočnosťou, že lehota na podanie predmetnej ústavnej sťažnosti (na spísanie ktorej sťažovateľ inicioval správne konanie pred centrom) uplynula 23. novembra 2021. Sťažovateľom spochybnená poplatková povinnosť mu vznikla podaním kasačnej sťažnosti 5. apríla 2025 a napadnuté uznesenie správneho súdu o zamietnutí jeho sťažnosti je z 9. júla 2025 a nadobudlo právoplatnosť 6. augusta 2025, teda už nemohlo mať žiaden dopad na sťažovateľom zamýšľané podanie predmetnej ústavnej sťažnosti (ktorou sa ako spotrebiteľ domáhal ochrany svojich práv). Naostatok, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť podal bez právneho zastúpenia a bola odmietnutá uznesením č. k. II. 596/2021-16 z 9. decembra 2021 vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prejednanie, vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu ako oneskorene podaná a vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu pre nedostatok zákonom ustanovených náležitostí. Zároveň nevyhovel žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu.

14. V bode 6 tohto uznesenia sumarizované odôvodnenie napadnutého uznesenia vedie k záveru, že správny súd vysvetlil, na akých skutočnostiach založil svoj záver o vecnej správnosti zastavenia konania o kasačnej sťažnosti pre nezaplatenie súdneho poplatku. Právny názor správneho súdu o nemožnosti aplikácie osobného oslobodenia sťažovateľa pre nenaplnenie podmienky, že by v predmetnom správnom súdnom konaní sťažovateľ vystupoval ako spotrebiteľ, resp. že by v ňom išlo o otázku spotrebiteľa domáhajúceho sa ochrany svojho spotrebiteľského práva podľa osobitného predpisu, tak nemožno považovať za svojvoľný, zjavne neodôvodnený ani za extrémne vybočujúci zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov (vrátane už citovanej judikatúry ústavného súdu).

15. V tomto bode ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého všeobecný súd (v zásade) nemôže svojím postupom, resp. rozhodnutím porušiť ústavou alebo dohovorom zaručené právo, ak koná a rozhoduje v súlade s platným a účinným zákonom (II. ÚS 354/2025), t. j. v prípade sťažovateľa ak v súlade s § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť.

16. Ústavný súd tak nezistil relevantnú ústavnoprávnu súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty napadnutým

uznesením správneho súdu (ani postupom a rozhodnutiami, ktoré jeho vydaniu predchádzali), preto ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [(ďalej len „zákon o ústavnom súde“); bod 1 výroku].

III.2. K návrhu na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

17. Napokon sa ústavný súd vysporiadal aj so žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ktorú sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti výslovne formuloval.

18. Z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú jeho majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Všetky tri uvedené podmienky musia byť splnené kumulatívne. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti, ústavná sťažnosť má náležitosti ustanovené zákonom, nie je podaná zjavne neoprávnenou osobou, nie je neprípustná, oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

19. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z výsledku posúdenia ústavnej sťažnosti ústavným súdom je zrejmé, že vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre oneskorenosť a nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

20. Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 2 výroku).

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu